

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie Financiën

Aan de minister en staatssecretarissen van Financiën

Plaats en datum: Den Haag, 26 januari 2024
Betreft: Evaluatie Beleidskeuzes uitgelegd (CW 3.1)
Oms kenmerk: 2024Z00035/2024D02721

Geachte heer Van Weyenberg, heer Van Rij en mevrouw De Vries,

Op 17 juli jl. heeft de Kamer van de minister van Financiën een brief ontvangen over de evaluatie van de werkwijze 'Beleidskeuzes uitgelegd (CW 3.1)'¹. In haar brief van 26 oktober 2023 heeft de commissie voor de Rijksuitgaven de vaste Kamercommissies over de evaluatie geïnformeerd en opgeroepen alert te zijn op een solide onderbouwing van nieuw beleid en wetgeving door het kabinet.²

De vaste Kamercommissie voor Financiën heeft de brief van de commissie voor de Rijksuitgaven besproken in haar procedurevergadering van 25 januari 2024. De commissie onderstreept het belang van aandacht voor een goede onderbouwing van beleidskeuzes. Effectief beleid vereist meer dan het beschikbaar stellen van geld. De commissie heeft besloten u middels een brief te verzoeken om, in navolging van het advies van de commissie voor de Rijksuitgaven, uiteen te zetten hoe u voornemens bent om de onderbouwing van voorstellen die onder uw beleidsverantwoordelijkheid vallen in het licht van de werkwijze 'Beleidskeuzes uitgelegd' te verbeteren.

Naar het oordeel van de commissie geven de onderzoeksresultaten zoals gepresenteerd in de evaluatie daar voor uw departement aanleiding toe. De commissie hecht er daarbij aan nadrukkelijk haar waardering uit te spreken voor de kaders 'Beleidskeuzes uitgelegd' die de Kamer tot nog toe van uw departement heeft mogen ontvangen, met name die op het gebied van de fiscaliteit en staatsdeelnemingen. Tegelijkertijd constateert de commissie, met de bovengenoemde evaluatie, dat in de onderzochte periode soms ook kaders ontbraken. Dat verhoudt zich volgens de commissie slecht met de voorbeeldrol van het departement gegeven de systeemverantwoordelijkheid van de minister van Financiën voor het begrotingsbeheer en het financieel beheer.

Ook inhoudelijk ziet de commissie nog ruimte voor verbetering, ook bij de Kamer zelf. 'De mate waarin politieke ambities en effectiviteit van concrete beleidselementen in het politieke debat aan elkaar verbonden worden zou wellicht groter kunnen zijn dan deze nu is', constateren de opstellers van het evaluatierapport.³ Hoewel voorzichtig geformuleerd, hoort de commissie hierin een duidelijke

¹ Kamerstuk 31865, nr. 231.

² Commissiebrief, kenmerk 2023Z18538/2023D44645.

³ Bijlage bij Kamerstuk 31865, nr. 231, p. 8; cf. ook p.29.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.fin@tweedekamer.nl

oproep aan de Kamer. Daarbij helpt het volgens de commissie als de Kamer zo vroeg mogelijk in het beleidsproces wordt betrokken (met een 'voorlopig kader'⁴) en ook beter inzicht krijgt in gewogen alternatieven en gemaakte afwegingen. Dat levert andere kaders en een ander debat op dan kaders die in de praktijk soms dienen als 'post-hoc rationalisatie van een reeds door de politiek gemaakte beleidskeuze'⁵. De commissie pleit voor kaders die een goed beeld schetsen en realistisch zijn, niet voor 'fictie schrijven'⁶. Ook als dat betekent dat moet worden aangegeven dat (nog) niet alle in het kader gevraagde informatie een rol heeft gespeeld in het keuzeprocess. Ook dat kan het politieke debat en de definitieve politieke besluitvorming scherpen, en zo bijdragen aan beter beleid en een betere besteding van publiek geld.

De commissie verzoekt u bij uw beantwoording ook in te gaan op de volgende deelvragen:

1. In hoeverre ziet u mogelijkheden om in beleidsbrieven (incl. kaders) nadrukkelijker dan tot nog toe het geval is aandacht te besteden aan het inzichtelijk maken van de gemaakte afwegingen die tot de beleidskeuze hebben geleid, inclusief gewogen alternatieve beleidsinstrumenten en dilemma's?
2. Welke mogelijkheden ziet u om meer aandacht te besteden aan eventuele neveneffecten en risico's van voorgesteld beleid en de beheersing daarvan?
3. In hoeverre ziet u ruimte om de Kamer eerder in het beleidsproces te betrekken en de kaders 'Beleidskeuzes uitgelegd' eerder toe te sturen, ook als de beleidsvoorstellen nog niet volledig uitgewerkt zijn? Is het bijvoorbeeld mogelijk, naast de kaders die horen bij het Belastingplan, ook (voorlopige) kaders op te nemen in de fiscale beleids- en uitvoeringsagenda?
4. Kunt u per in het KWINK-factsheet⁷ genoemd FIN-voorstel toelichten waarom er geen kader 'Beleidskeuzes uitgelegd' is toegevoegd?

Kunt u, in aanvulling op de in het Financieel Jaarverslag Rijk te presenteren resultaten van de monitor, een geactualiseerd overzicht geven van de naleving van de werkwijze Beleidskeuzes uitgelegd door het vakdepartement Financiën?

Namens de commissie verzoek ik u uw antwoorden op Verantwoordingsdag aan de Kamer te doen toekomen, zodat de antwoorden kunnen worden betrokken bij het debat over de verantwoording over 2023.

Hoogachtend,

de voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,

J.Z.C.M. Tielen

de griffier van de vaste commissie voor Financiën,

A.H.M. Weeber

---

⁴ Kamerstuk 31865, nr. 231, p.2

⁵ Idem.

⁶ Bijlage bij Kamerstuk 31865, nr. 231, p. 17.

⁷ Bijlage bij Kamerstuk 31865, nr. 231.